

MARK MANDERS

MARK MANDERS

Mark Manders en Zeno X Gallery vieren hun 28-jarige samenwerking met de zevende solotentoonstelling van de kunstenaar in de galerij. De tentoonstelling biedt een uitgebreid overzicht van de praktijk van Manders die bestaat uit installaties, sculpturen, werken op papier en tekeningen.

Sinds 1986 werkt Manders aan zijn 'Zelfportret als Gebouw'. Zijn oeuvre, dat hij als een fictief gebouw beschouwt, bestaat uit afzonderlijke kamers en verdiepingen waarvan de grootte en de vorm niet exact bepaald kunnen worden. Het gebouw is permanent onder constructie en tegelijkertijd altijd voltooid in de staat waarin het zich op dit moment bevindt. Manders streeft naar tijdloosheid en universaliteit door gebruik te maken van archetypische vormen en herkenbare materialen zoals klei, staal en hout. Hierdoor wordt het onmogelijk om zijn werken op basis van visuele kenmerken in een chronologische volgorde te plaatsen. Het werk van Manders speelt zich af op de grens tussen waarheid en fictie. Hout en klei maar ook potloden of kopjes blijken vaak imitaties in brons of epoxy te zijn. Zijn androgynse hoofden lijken onafgewerkt, alsof de kunstenaar ze halverwege het maakproces verlaten heeft. Tegelijkertijd lijken ze altijd te hebben bestaan.

In *Room with All Existing Words* wordt de grijze zone tussen realiteit en illusie verder uitgediept. Boven de ingang van de kamer heeft de kunstenaar zijn *Notional Newspapers* bevestigd. Deze zelfgemaakte kranten bevatten alle woorden uit de Engelse taal, waarbij ieder woord slechts één keer voorkomt en in willekeurige volgorde geplaatst is. Uit al deze woorden heeft hij ervoor gekozen om een monumentaal werk te wijden aan het obscure woord 'skiapode' ('schaduwvoet' in het Grieks), een fantasiewezen dat zijn reusachtige voet als parasol tegen de zon gebruikt. Manders liet zich inspireren door de weinige, gekende afbeeldingen van deze mythische figuur, die herhaaldelijk doorheen de geschiedenis zou zijn opgedoken. Het fascineert de kunstenaar dat men ooit zou hebben geloofd dat de skiapode werkelijk heeft bestaan, maar ook dat de menselijke geest in staat is om dit soort wezens te verzinnen. Voor deze installatie creëerde Manders tal van skiapode-afbeeldingen, die een sterke verwantschap vertonen met bestaande kunstwerken uit verschillende kunsthistorische perioden waardoor hij het onderscheid tussen feit en fictie nog meer doet vervagen. De mythe wordt verder uitgewerkt op een door de kunstenaar geschreven Wikipedia-pagina, die via een QR-code geopend kan worden. De verregaande gedetailleerdheid van de beschreven verbanden die de skiapode-mythe zou hebben in de geschiedenis, doet eveneens de vraag rijzen of deze mythe wel echt bestaan heeft.

Lange tijd liet Manders enkel de kleuren toe in zijn werk die eigen waren aan de materialen. De groen-blauwachtige tinten die tentoonstelling beheersen, gebruikt de kunstenaar omdat ze niet via taal te definiëren zijn. Vaak komen ze voor in combinatie met de zelfgemaakte kranten die alle woorden uit de Engelse taal bevatten, zoals *Cloud Study (with All Existing Words)* en *Composition with Two Colours*. Met deze kleuren creëert hij ook landschappen zoals *Landscape Fragment*, *Landscape with Typewriter* en diverse nachtscènes. Het thema van het landschap wordt voorts uitgewerkt in de modernistisch ogende sculptuur *Cloud Study (with All Existing Words)* en in *Field Fragment* waarin hij de kleuren van de lucht op verschillende tijdstippen van de dag in een compositie samenbrengt die letterlijk precies in evenwicht is. Manders is een dichter die schrijft met beelden in plaats van woorden. In *Short Sentence* en *Short Sentence with All Existing Words* bouwt de kunstenaar zinnen door verschillende objecten naast elkaar te plaatsen en met elkaar te verbinden. *Finished Sentence* lijkt dan weer op een machine die volgens een eigen logica ideeën genereert en deze uitspreekt in een taal van theezakjes. Het is aan de toeschouwer om deze zinnen te interpreteren en betekenis te geven.

Landscape with Falling Cups en *Girl with Falling Earring* zijn door Manders opgevat als driedimensionale schilderijen, die een quasi ongrijpbaar moment vastleggen in de tijd. Het beeld van een vallend voorwerp bestaat niet als dusdanig in de realiteit, maar kan wel gedacht en dus ook verbeeld worden. Door deze gedachten te vatten in beelden die op hun beurt nieuwe gedachten en beelden genereren, probeert hij inzicht te krijgen in de fascinerende werking van de menselijke geest.

Mark Manders had solotentoonstellingen in het Museum of Contemporary Art (Tokyo), Bonnefanten (Maastricht), Centro Galego de Arte Contemporanea (Santiago de Compostela), Collezione Maramotti (Reggio Emilia), De Vleeshal (Middelburg), Carré d'Art – Musée d'art contemporain (Nîmes), IMMA (Dublin), The Art Institute of Chicago, The Renaissance Society (Chicago), Pinakothek der Moderne (München), Hammer Museum (Los Angeles), Aspen Art Museum (Aspen), Walker Art Center (Minneapolis), Dallas Museum of Art, Kunstverein Hannover, Kunsthall Bergen, S.M.A.K. (Gent), Kunsthaus Zürich, etc. Hij vertegenwoordigde Nederland op de Biënnale van Venetië in 2013.

Werk van Mark Manders behoort tot de permanente collecties van MoMA (New York), Solomon R. Guggenheim Museum (New York), Museum Voorlinden (Wassenaar), Bonnefanten (Maastricht), Walker Art Center (Minneapolis), Art Gallery of Ontario (Toronto), the Art Institute (Chicago), Carnegie Museum of Art (Pittsburgh), Centraal Museum (Utrecht), Centro Galego de Arte Contemporanea (Santiago de Compostela), Dallas Museum of Art, Fondazione Sandretto Re Rebaudengo (Turijn), Irish Museum of Modern Art (Dublin), MCA Chicago, Kunstmuseum Bonn, LA MOCA (Los Angeles), Moderna Museet (Stockholm), M HKA (Antwerpen), MMK Arnhem, Noordbrabants Museum ('s Hertogenbosch), Philadelphia Museum of Art, Pinakothek der Moderne (München), Museum of Contemporary Art (Tokyo), Mu.ZEE (Oostende), S.M.A.K. (Gent), San Francisco Museum of Modern Art, Stedelijk Museum (Amsterdam), Van Abbemuseum (Eindhoven), The Menil Collection (Houston), Hammer Museum (Los Angeles), Wadsworth Atheneum (Hartford).

MARK MANDERS

Zeno X Gallery and Mark Manders are celebrating twenty-eight years of collaboration with the artist's seventh solo exhibition at the gallery. The exhibition offers a comprehensive overview of the artist's practice, consisting of installations, sculptures, works on paper and drawings.

Mark Manders has been working on his 'Self-Portrait as a Building' since 1986. His oeuvre, which he regards as a fictitious building, consists of separate rooms and floors whose size and shape cannot be determined with precision. The building is permanently under construction and at the same time always complete in the state it is in at the moment. Manders strives for timelessness and universality by making use of archetypal forms and recognizable materials such as clay, steel and wood. This makes it impossible to place his works in a chronological order on the basis of visual characteristics.

The artist's work straddles the border between truth and fiction. Wood and clay, but also pencils or cups, often turn out to be imitations in bronze or epoxy. His androgynous heads seem unfinished, as if the artist had abandoned them halfway through the creation process. At the same time, they seem to have always existed.

Room with All Existing Words further explores the grey zone between reality and illusion. Above the entrance to the room, the artist has attached his *Notional Newspapers*. These self-made dailies contain all the words of the English language, each word occurring only once and placed in a random order. Out of all these words, he has chosen to dedicate a monumental work to the obscure word 'skiapode' (Greek for 'shadow foot'), a fantastic creature that uses its giant foot to shelter from the sun. Manders was inspired by the few known images of this mythical figure, which is said to have appeared repeatedly throughout history. What fascinates the artist is that people once believed that skiapodes really existed, but also that the human mind is capable of inventing such creatures. For this installation, Manders created numerous skiapode images. They each show a strong affinity with existing works of art from various art-historical periods, thereby blurring the distinction between fact and fiction even further.

The myth is further elaborated on a Wikipedia page that was written by the artist and which can be accessed via a QR code. The far-reaching meticulousness of the connections that the skiapode myth is said to have in history also raises the question of whether this mythical creature really existed.

For a long time, Manders only allowed those colours to be used in his work that were specific to the materials. The green-blue tints that dominate this show were chosen by the artist because they cannot be defined by language. They often appear in combination with the self-made newspapers that contain all the words of the English language, such as *Cloud Study (with All Existing Words)* and *Composition with Two Colours*. He has also used these colours to create landscapes such as *Landscape Fragment*, *Landscape with Typewriter* and various night scenes. The theme of the landscape is further elaborated in the sculpture in the modernist style *Cloud Study (with All Existing Words)* and in *Field Fragment*, in which he brings together colours of the sky at different times of the day in a composition that is, literally, precisely balanced.

Manders is a poet who composes with images rather than words. In *Short Sentence and Short Sentence with All Existing Words*, the artist builds sentences by placing different objects next to each other and connecting them. *Finished Sentence* resembles a machine that generates ideas according to its own logic and pronounces them in a language of tea bags. It is up to the viewer to interpret these sentences and give them meaning.

Landscape with Falling Cups and *Girl with Falling Earring* are conceived by Manders as three-dimensional paintings that capture an almost intangible moment in time. The image of a falling object does not exist as such in reality, but it can be thought and therefore represented. By capturing these thoughts in images that in turn generate new thoughts and images, he attempts to gain insight into the fascinating way in which the human mind functions.

Mark Manders has had solo exhibitions at Museum of Contemporary Art (Tokyo), Bonnefanten (Maastricht), Centro Galego de Arte Contemporanea (Santiago de Compostela), Collezione Maramotti (Reggio Emilia), De Vleeshal (Middelburg), Carré d'Art – Musée d'art contemporain (Nîmes), IMMA (Dublin), The Art Institute of Chicago, The Renaissance Society (Chicago), Pinakothek der Moderne (Munich), Hammer Museum (Los Angeles), Aspen Art Museum, Walker Art Center (Minneapolis), Dallas Museum of Art, Kunstverein Hannover, Kunsthall Bergen, S.M.A.K. (Ghent) and Kunsthaus Zürich. He represented the Netherlands at the Venice Biennale in 2013.

Work by Mark Manders has entered the permanent collections of MoMA (New York), Solomon R. Guggenheim Museum (New York), Museum Voorlinden (Wassenaar), Bonnefanten (Maastricht), Walker Art Center (Minneapolis), Art Gallery of Ontario (Toronto), The Art Institute of Chicago, Carnegie Museum of Art (Pittsburgh), Centraal Museum (Utrecht), Centro Galego de Arte Contemporanea (Santiago de Compostela), Dallas Museum of Art, Fondazione Sandretto Re Rebaudengo (Turin), IMMA (Dublin), MCA Chicago, Kunstmuseum Bonn, LA MOCA (Los Angeles), Moderna Museet (Stockholm), M HKA (Antwerp), MMK Arnhem, Noordbrabants Museum ('s Hertogenbosch), Philadelphia Museum of Art, Pinakothek der Moderne (Munich), Museum of Contemporary Art (Tokyo), Mu.ZEE (Ostend), S.M.A.K. (Ghent), San Francisco Museum of Modern Art, Stedelijk Museum (Amsterdam), Van Abbemuseum (Eindhoven), The Menil Collection (Houston), Hammer Museum (Los Angeles) and Wadsworth Atheneum (Hartford).

GALLERY 1

Room with All Existing Words

2005 - 2022
painted bronze, painted wood, offset print on paper,
iron, various materials
265 x 688 x 431,5 cm

Landscape with All Existing Words

2005 - 2022
painted bronze, offset print on paper
29 x 36,2 x 26,5 cm
(edition of 3 + AP)

Composition with Two Colours

2005 - 2021
painted wood, offset print on paper
47 x 34,5 x 4 cm

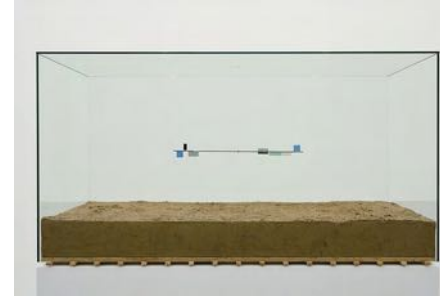

Cloud Study (with All Existing Words)

2005 - 2022
offset print and acrylic on paper
8,6 x 10,2 x 10,2 cm

Cloud Study (with All Existing Words)
2005 - 2022
painted bronze, offset print on paper, stainless steel,
glass
63,5 x 31 x 31 cm
(edition of 3 + AP)

Field Fragment
2022
painted metal, painted sand, wood, glass
92 x 172,5 x 78 cm

Cloud Study (with All Existing Words)
2005 - 2022
offset print and acrylic on paper
46,8 x 29 x 5,7 cm

Night Scene
2020 - 2022
painted bronze, painted canvas, painted wood
92,3 x 57 x 36,5 cm
(edition of 3 + AP)

GALLERY 2

Short Sentence
2021 - 2022
painted bronze, various materials
32 x 288 x 135 cm

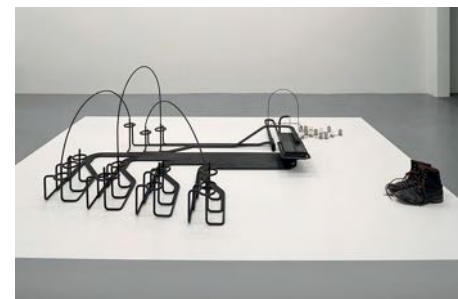
GALLERY 3

Untitled Drawing
2011 - 2022
pencil on paper
59 x 42 cm

Night Scene
2020 - 2022
painted bronze, patinated bronze, hair, corten steel
210 x 79 x 53 cm
(edition of 3 + AP)

Finished Sentence
2003 - 2020
iron, teabags, rope, offset print on paper and shoes
96 x 300 x 225 cm

Vertical Clouds
2021-2022
painted plasticrete, wood
53,3 x 29,2 x 29,8 cm

Landscape Fragment
2021 - 2022
painted bronze, painted wood, offset print on paper
53,2 x 31 x 31 cm
(edition of 3 + AP)

Cloud Study (with All Existing Words)
2005 - 2022
offset print and acrylic on paper, chicken wire, wood
71 x 52 x 4 cm

Short Sentence with All Existing Words
2005 - 2022
offset print on paper, epoxy, rope, concrete, wood, glass
56,5 x 65,5 x 46,5 cm

GALLERY 4

Cloud Study (with All Existing Words)
2005 - 2022
offset print and acrylic on paper, chicken wire, wood
71 x 52 x 4 cm

Drawing with Six Drops of Rain / Drawing with Vanishing Point
2020 - 2022
pencil on paper
65 x 50 cm

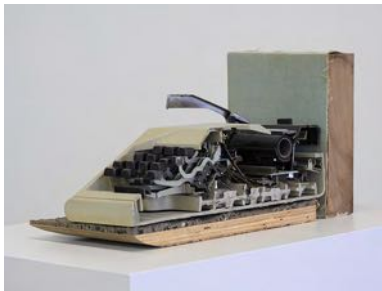
Cloud Study (with All Existing Words)
2005 - 2022
offset print and acrylic on paper, chicken wire, wood
71 x 52 x 4 cm

Girl with Falling Earring
2019 - 2022
painted canvas, painted plasticrete, silver
69,5 x 55,5 x 3,8 cm
(edition of 3 + AP)

Landscape with Falling Cup
2019 - 2022
painted canvas, painted epoxy, iron
110,5 x 206 x 172,5 cm

Landscape Fragment
2017
acrylic on canvas, wood, sand and typewriter
20 x 40 x 16 cm

Night Scene with Dictionary
2020 - 2022
painted canvas, painted wood
17 x 30,2 x 13,5 cm

all photos: Peter Cox

ZENO X GALLERY

FRANK DEMAEGD

SEPTEMBER 3 - OCTOBER 15, 2022
OPEN WEDNESDAY TILL SATURDAY 1-5 PM

ZENO X GALLERY · + 32 3 216 16 26 · INFO@ZENO-X.COM · WWW.ZENO-X.COM
GODTSSTRAAT 15 · 2140 ANTWERP BORGERHOUT · BELGIUM